

Сейтерү үслө

1930 үлхи ноябрён 1-мешенчен тухаты

электронлә адрес:
print@vurnar.cap.ru

Варнар район хасаче

2011 үл

сурла/август/ үйәхен

31-меше

юн кун

101/10418/ №

Хаке ирекле

ҮРАН – ПЁЛҮ КУНЕ

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ
ВУРНАРСКОГО РАЙОНА!
ДОРОГИЕ РАБОТНИКИ
СФЕРЫ ОБРАЗОВАНИЯ,
УЧАЩИЕСЯ, СТУДЕНТЫ,
РОДИТЕЛИ!

Примите самые искренние поздравления с замечательным, трогательным и волнующим праздником – Днем знаний! 1 сентября – это праздник всех, кто учится и кто учит. Для учащихся и студентов начнется новый учебный год – удивительное время путешествий в страну знаний, интересных событий и открытий. А для педагогов наступает очередной этап плодотворной преподавательской деятельности, поиск новых, более эффективных форм обучения и воспитания подрастающего поколения. В этот день первый школьный звонок прозвучит для 370 детей Вурнарского района. Для них начинается новая жизнь, полная увлекательных открытий о себе и окружающем мире, а для их родителей – время новых забот и хлопот.

В настоящее время в Вурнарском районе функционируют 24 общеобразовательные школы, в них обучаются 4160 учащихся. Все образовательные школы имеют государственную аккредитацию и лицензию. В районе к началу нового учебного года проведена большая работа – существенно обновлено учебное, спортивное, столовое, противопожарное оборудование, учебная и художественная литература, учебная мебель. В 2011 году на проведение капитального и текущего ремонта в образовательных учреждениях из республиканского и районного бюджетов всего выделено 6,434 млн. рублей. Эти средства направлены и использованы на устройство водопровода и канализации в зданиях Вурнарских школ №1 и №2, Большеяушской, Вурман-Кибекской, Янгорчинской, Шинерской школ; текущий ремонт отопительной системы, водопровода и канализации в детских садах деревень Кольцовка и Хирпоси; прокладку наружной канализации в Доме детского творчества; замену оконных блоков в Вурнарской СОШ №2, Малояушской, Кольцовской школах; ремонт полов спортзала в Ораушской школе.

От всей души поздравляю всех учащихся и работников сферы образования с началом учебного года! Пусть новый учебный год станет для учеников, их родителей и преподавателей годом больших творческих достижений, профессиональных побед. Желаю вам крепкого здоровья, благополучия и удачи!

Глава Вурнарского района
А.КУЗЬМИН.

С.ЧИКМЯКОВА сән үкерчек.

УВАЖАЕМЫЕ ПЕДАГОГИ И ВЕТЕРАНЫ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ТРУДА! ДОРОГИЕ УЧАЩИЕСЯ, РОДИТЕЛИ!

Поздравляю вас с замечательным праздником – Днем знаний и началом нового учебного года!

В этот праздничный день снова распахнутся двери школ. В огромную и прекрасную страну знаний отправятся 4160 детей школ района, в том числе 370 первоклассников.

Этот учебный год примечателен тем, что он вспоминает новые надежды и ставит задачи по модернизации Российского образования.

Наступательное создание современной инфраструктуры, внедрение эффективных экономических механизмов, повышение статуса педагогических работников – все эти процессы направлены на воспитание высокообразованного, конкурентоспособного,

культурного, всесторонне развитого человека.

И отрадно, что вы, педагоги, осваивая новые программы обучения, современные образовательные технологии, продолжаете и приумножаете лучшие традиции отечественной школы.

Пусть каждый день приносит вашим учащимся счастье поиска и познания нового.

Искренне желаю всем педагогам, учащимся осуществлять замыслов, творческих успехов, интересных уроков и духовно богатой жизни.

Начальник отдела образования
и молодежной политики
 администрации Вурнарского района
 Н.ИВАНОВ.

Тәп ыйту – вәрентөве қенетсе улаштарassi

Вәрентү тытамне модернизилесипе қыжанна «Вәренү қинчен» федераллә саккун проекчә халәхра чылай ыйту үзүртә. Қенеләх ача аталанәв, педагогсен ёс условий қине мәнлөрөх витәм күрә? Қак тата ытти ыйтусем вәрентекенсен августри қанашләвәнче те тәп вырәна түхрәс.

Тәп докладчик – район администрации вәрентүпе қаршылар сәнсижүйе Николай Иванов – сәнәв вәрентү стандартын шулсан, ача сәчесен, педагогсен тәләшпе қав тери үзүртә требование пулнике паләртә.

Саккун проектене, чылай улшәнәва пурнаса көртме сәннә. Вәл вәрентөвән мән пур шайне пырса тивет, вәрентү программисемпә вәрентү формисене паләртать, экономика иләртүләхне үстөрессине, вәрентү ёсченәсендә пур енчен пүләшассине шантараты.

Раңай законодательствинче шукл.үлчченхи вәрентөве пүсласа үйрәм, хәй тәллән шайпа паләртә. Тәп задачасын қава – пүсламаш аслалыха көнсөн хыннипе пәрлех ачасен сывләхне үзүртәттеси, харпәр хәйне тытма вәрентесси, культурна хәнәхтарassi. Қибәч ыйтусем тәрүп – паянхи куна 215 ача валли садиксенче вырән үзүртәт. Районта ыйшәннә комплекслә мерәсем тәрәх кәсеннисем валли шуклесене ятарлә ушкәнсем үчи черете кәсмете май парать, паләртә докладчик. Қаçал Калининәри

«Светлячок» тата Қыньял Хапаси «Ивушка» ача сәчесенче, кунта вырнашы ют организациене кәларса янә хыссән, хушма ушкәнсем үсма май килнә.

Ашшә-амәшесене савантаре – сәнәв санитари правилисемпә килешүллән садиксенче ушкәнри ачасен шутне үстөрмө ирек панә. Шукл.үлчченхи вәрентү учрежденийесем кәçал хушма 70 ачана ыйшәнәц. Воспитательсен хавхаланәв тә үсә – сентябрән 1-мешенчен вәсендә 2 стр.

ЯЛ ХУСАЛАХЕ

Уй-хир пушанать

Вырма ёсесем вәсленсе пырасцә. Район администрации юл хусаләхене экологи пайенчен пәлтернә тәрәх, аграрисем тәш тырәсемпә пәрца ыйши күлтурасене 12942 гектар җанса тәшшеленә. Ку вәл планна паләртнин 98,8 процент. Йәтәм хусаләхене 36228 тонна тырә пырса кәнә. Вәтам түхәс – 28 центнер.

«Мураты» кооператива, «Санары», «Агрохмель» аграрисенче, Алексей Игнатьев фермер хусаләхене җәр улми кәларма түхәс.

Пулас түхәс никесне хынна ёс вай илсе пырать. Җурла үйәхен 30-меше тәлне кәр тыррисене 3250 гектар е 45,8 процент акна.

Е.ТОЛСТОВА.

КУРАВ

Кино кунне халалласа

райони тәп библиотека видеофильмсен куравне йәркеленә.

«Экран синчи классика» кураван тәп тәлләв – вулакансен тата куракансен чёрисенче ёмәрләх асра юлнә произведенисене сәнарәсепе чөртә тәратасси, вәсен этем пурнашынчи вырәнне паләртасси.

Булав заләнче йәркеленә видеосалона курави фильмсене пәхма пулнисәр пүсне видеокассетәсемпә дисксене про-ката та илме пулать.

АСАНУ

Юлташ ячәп

Калинино җарыләсем хайсан юлташне – ултә үйәх каялла җар служби вәхәтәнче вилнә Евгений Тимофеев асанды футбол турнирә ирттернә. Икә куна пынә ѡмәртәва Малти Ишек, Шәнер Ишек яләсен тата «Химик-Август» командаесем тә хутшәнна. Кубока турнир хүсисемех сәнсе илнә.

С.СВЕТЛОВА.

ÇАНТАЛАК

Кәсненни кун	Эрне кун
1.09	2.09
+27	+23
+18	+18

Шәмат кун
3.09
+21
+12

«Метеоновости» информација агентства информацији тәрәх.

Төп ыйту – вәрентөве җөнетсе улайштарасси

(Вәсә. Пүсл. 1-меш стр.).

процент хәнәре.

Шуксесе илес пулсан, чи пысак утам – вәсене бюджет тата патшаләх учрежденијесем ҹине күсарни. Пәрремешесен үкә-тенкәне үсә курас ирекк ўсә, вәсем республикәра ҹирәпләтнә норматива килешүллән ача шутне паракан сүммәна шукл нүшишмән хәйсене кирлә пек расхутлама пултарац. Анчах явләхе тә пысак. Пәтәм шут, финанс схемисем учрежденин сайтәнче ашш-амаш-семшән, халәшән үсә пулмалла.

Ырантан пүсласа парта хүшине ларакан 370 ача пәлү тәнчи-не әнә вәренү стандарчәне килешүллән сүл үсә. Хальләхе кәсән классен вәренү кабинечесе-не компютерсемпе, мультимедийлә проекторсемпе, экрансем-пе, вәренү пособисемпе, кәнеке-

семпес тивәстөрес ёс пырат.

Төп өнәләх тә шапах күшай-ри вәрентекенсесе пырса тивет – вәсен эрнери ёс норми чакат.

Шукласен сывләхе ҹирәпләттесине, вәсен ўт-пү хастарләхнә ўстересине тә саккун проектәнче пысак вырән ўйәрән. Җәнә вәренү ңуләнчен кашни шуклатах 1-меш клаусан пүсласа 11-меш класс тара-нах расписанире хушма вицәмеш физкультура уроке пулә. Занятисене әнә методика тата тех-нологи мәләсемпе, чи лайәх физ-культуристикен тәсләхлә опычёле үсә курса ирттерме сәннә. Кәтар-тулә өнәлекенсем хамәр районта та-пур – Калининәра, Ярмушка, Вәр-манкара, Хәмәшра, Ҫерпелте, Кәсән Кипекре тата ытти хәш-пәр шуклата.

Ют чәлхесене, вырас чәлхипе литературине, географие вәрентес-сипе вәйләрах ёслемелле, па-

ләртә Николай Никитич. Патшаләхән пәрлехи экзаменесен кәтартәвсемпесе кү предметсемпесе баллсем республикәри вәтам результасен-чен тә пәчәрх. Математика, физика, биология, историепе, обществознаниепе, химипе тата ин-форматикала результасем аван.

Вәрентекенсем хәйсен предметне «пилләкләх» пәлмелле, ан-чах та чәнләхра яланах аппа мар иккен. Сәмахран, акәлчан чәлхине вәрентекенсем патшаләхән пәрлехи экзамененчи районти вәтам кәтарту 60,5 баллла күна тан-лашна. «90-ран кая пулмалла мар, – асәрхаттарчә вәрентү пайен пүс-ләх. – Ҫаван чухне күна вәсен вәренекенсем тә кәтартәвсем лайәхланә. Аи манәр, паян ача-сем шукла та, учительсене тә сүй-лама пултарац. Ача урах шукла күсни – педколлектив ёслесе-ситетменнин, пәлү парасси пәчәк

шайра пулнин кәтартәв». Асәр-хаттарчә – вәрентүпе воспитани процесне вайлатмалла, пәлү па-халәнә ўстермелле.

Профориентаци ытәвне, та-лантлә ачасемпесе ёслесине тә шутран кәлармалла мар. Юлаш-ки ңулсенче вәренекенсем шуклти, районти, республикәри конкур-с олимпиадасене хутшәнниси ўснә. Санарпуң шуклән учителә Ирина Геннадьевна Семенова чаваш чәлхипе икә призер хатәрләнә, Вәрнарти 1-меш шуклти Римма Алексеевна Павлован тата 2-меш шуклти Вероника Трифоновна Дмитриеван – чаваш чәлхипе, 1-меш шуклти Ирина Николаевна Малицкаян – обществознаниепе, Калининәри Геннадий Никандрович Кошкинән – технологипе, Ха-пәси Сергей Валерьянович Еф-ремован – тәван ен культурите, Күстүмәти Наталья Михайловна Васильеван – кәсән классен интел-лектуаллә вайипе пәрер призер.

Анчах кү енәпес тә хумхантара-кан ыйту չук мар – сәмахран, тәмице ңул ёнтә математика, фи-зика, информатика, ют чәлхесемпесе республикәри ңулман. Сәлтаве мәнре, учительсен хәйсен предметне лайәх пәлекенсем мәншән ата-лантармасә, шуклесенче ёс түлев-не хавхалантарас система тәрәс ёслет-и – ҹак ыйтусене Николай Никитич ҹитесе педсоветсендесе, ме-тодика пәрләшәвсендесе тәплән тишкерме ыттрә.

Федераллә патшаләх әнә вәренү стандарчә, санитарие эпидемиологин әнә правилисем, энергие перекетлес программана пурнача кәртесси... – сүтсе явмалли канашлупа чылай пулч. Ҫит-менләхсөн пәтерсе вәрентү ата-ланәвәшән, ачасен пулласлахәшән малашне тә ҹанә таварса чунтандырмалла, терә районти вәрентү пайен пүс-ләх. С.ЧИКМЯКОВА.

Саламаләп!

Пирән шанчәклә та ҹывәх ту-самәр – Вәрнарта пурнакан Ольга Геннадьевна КУЛИКО-ВА – ҹак күсендесе хәйен сүмлә юбилейне паллә тәват. Эпир әна чәререн ҳисеплесе, сума суса паллә күн ячәп салам-латпәр, пурнача ыррине кәна сунатпәр. Сывләху хүрә пек ҹирәп, вай-халу ҹәлкүс пек ик-сәлми пултәр. Ҽре әнә ҹитә-нүсем тума, яланхи пекех ыр-ялтә-сүмлә пулма, ҹемье тә-ләне, кил әшшине хүшсәх пыма, тивлетлә күн-сүл, ҹута әраскал сунатпәр.

Сывләх пултәр.

Пурнача пытәр ҹеч әнса.

Ҫурална күн вәл –

төлейлә кәмәл,

Төлейлә тәтәр тәкәнса.

Константиновсен тата Ивановсен ҹемийисем.

«Сөнгерү ңулө» һаҗат редак-цийен колективе пәрле өңчене Рафсей Журналистсен тата Писательсен Союзесен членне, И.Ивник ячәллә литература премийен лауреатне Ольга Геннадьевна КУЛИКОВАНА сүмлә юбилей ячәп чәререн әшшина саламлать. Ирхи сывләм пек таса сывләх, чаваш сурәнә пек вәрәм әмәр, ҹәлкүс пек ик-сәлми тапса тәракан вай-хал су-натать. Ҫута әмәтсем яланах пур-наңланчәр, Ҽре әнә ҹитәнү-сем хавхалантарса тәччәр.

Тәллевлә программәсем ёслесе

СҮРГИЕР

ЧР хула строительствипе общества-ла инфраструктура аталанәвән министрә Александр Гончаров республикәри ҹүрт-йәр строительствин кәтартәвсендесе пәтәмләтнә. Вәл Чаваш ен 1000 ҹын пүс-нен ҹүрт-йәр хута янин кәтартәвәп Атәлси Федераллә округра пәрремеш, Рафсейре вицәмеш вырәнта пулнине паләртә. Республикара экономкласс шайәнчи ҹүрт-йәр хәпартма пуләшас тәллевлә программа ёслет, ҹасал 886 ҹын тәваткал метр хута ямалла.

Республика пәтәм инфраструктуралла микрорайонсен комплекслә строитель-стии енәпес пүян оптут пухнә. Паян строите-льство ёсесем 15 площадкәра пырасе. Сәмахран, вәсендесе пәри – «Университет-ский -2» микрорайонта.

Министр пәлләрнә тәрәх, чи малтанах РФ Президентчә Д.Медведев лартә акту-аллә задача-на татса парассипе – вицәмеш ен хыңчанхи ачасем ҹурална ҹемье-сөрт өтә ҹитәрмәт. Юнра вәсем сахалла-на-фә. Ҫавна пулла 4-5 ҹулти выльәх час-часах йывәрән пәрләтә тата пәрләтән, пәрләнән хыңчан, эрнәрән тата ўйәрән әна парез ҹасалаттара.

Чирлә ёне кавлеме пәрләтә, чипер тәнә ҹөртөх урисене иле-илеме пусат, кәләткү чөтре, хай сасартаң ҹәре ўкет. Пүсне хыңчалла-ла ҹасалаттара урисене тәссә хурат. Күш ша-ри-сем сарала-сә, күсмә-сә. Пыр шәтәкә тата чөлхи хыңчалла ҹасалаттара пәрләтә, хыңчалла ҹасалаттара пәрләтә. Ҫавна пулла 4-5 ҹулти выльәх час-часах йывәрән пәрләтән, пәрләнән хыңчан, эрнәрән тата ўйәрән әна парез ҹасалаттара.

Чирлә ёне кавлеме пәрләтә, чипер тәнә ҹөртөх урисене иле-илеме пусат, кәләткү чөтре, хай сасартаң ҹәре ўкет. Пүсне хыңчалла-ла ҹасалаттара урисене тәссә хурат. Күш ша-ри-сем сарала-сә, күсмә-сә. Пыр шәтәкә тата чөлхи хыңчалла ҹасалаттара пәрләтә, хыңчалла ҹасалаттара пәрләтә. Ҫавна пулла 4-5 ҹулти выльәх час-часах йывәрән пәрләтән, пәрләнән хыңчан, эрнәрән тата ўйәрән әна парез ҹасалаттара.

Хамәр инф.

СПЕЦИАЛИСТ КАНАШЕ

Тымарә те, ңулси те ҹук

Ҫум күрәксене теми-се ушкана үйәрац. Ҳәвәрт са-ралаканисемпесе үйәмакх вирлән кәрәшме тивет. Ҫылайаш-ке-ранин ушкәнне кәрте-сә. Ҫав шутра пови-лика (сырлан) та пур.

Мәнле үйәрса илмәлле-ха әна? Пови-лика үйәрә те, ңулси те ҹук. Унан тунисем пәр-пәр культура тәрәх яванса үсес-сә. Чечек ўшәрә ҹирәп күрәхе үйәрә тәрәх яванса үсес-сә. Паянхи күн 215 тәсне түпса паләртә. Вәл вәрриңчен са-ралат, хай-пәр чухне үйәрәм пайсендесе тә вай илсе кайма пултара.

Пови-лика 20 пин таран вәрә тәкать, хай-пәр тәс-сө вара – 100 пин. Нүрәк ҹитмесен тә ҹөр ҹинче 10 ҹылгарах ңулси та выртать.

Кү ҹум күрәкә тәш тырра та, пахча-сими-се тә шар кәтартать. Унра наркә-машла ялала – сапонин – ви-си пысак,

ҹавәнна та пови-лика хуташлә утә выльәхшән сиенлә. Үйәмакх япәх типәтни вар-хырәма чире яраты.

Пәр ерсен унран хәтәлма чанах та йывәр. Ҫак мур пирен пахчасене ним мар лекме пултараси пирки асәрхаттара-сә Рафсей ял хүснәләк асәрхавен Чаваш енри управленийен өңченесем. Сәмахран, ҹасал әна кишир вәрләхен хута-сүнчесе түпса паләртә. Мускав обласынчен «Ваш-сад» общество ятпа килнә кү партие сунтарса тәп тун.

Ставрополь край-енчен күрсе килнә

фуражләх тулә михисене тә туллих пулна вәсем. Пин ҹүрә тонна тулла ятарлә технологипе сиенсәрләтме тивнә.

Ҫаван пекех пови-лика пекех сиен күрекен ытти күрәксене вәрриңчен ҹирәп-ләт. А.Артемьев тәп специалист. Қәçал әна кунашкан 71 тәсләхе шута илнә. Пәтәмләе кәрәнин объектесен шутне кәртән 6 тәслә күрәкә асәрхаса са-ралма паман.

Управлени специалисчесем пәтәм хута-са тәрәсләймәс-сә. Енчен тә пахчарда ҹүләрх ҹирәп күрәкә асәрхасан специалистсем управленине (54-55-66) ҹылхама сәне-сә.

Н.ВАСИЛЬЕВА, управлени өңченес.

Енене чиртән сыйхлар

Ӗне пәрләнән хыңчан чирлесе вилни е әна пусма тивни ҹинчен илтме пулать. Паллах, сәлтавәсем тәрләрән. Вәсендесе пәри – пәрләнән хыңчанхи парез, урәхла әна паралич е кома тә-сә. Чир-чёр килти хушма хүснәләх-та, ял хүснәләх предприятийесене тә пысак тәкак күрет.

Кү чирлә ҹасалаттара пәрләтә, чипер тәнә ҹөртөх урисене иле-илеме пусат, кәләткү чөтре, хай сасартаң ҹәре ўкет. Пүсне хыңчалла-ла ҹасалаттара урисене тәссә хурат. Күш ша-ри-сем сарала-сә, күсмә-сә. Пыр шәтәкә тата чөлхи хыңчалла ҹасалаттара пәрләтә, хыңчалла ҹасалаттара пәрләтә. Ҫавна пулла 4-5 ҹулти выльәх час-часах йывәрән пәрләтән, пәрләнән хыңчан, эрнәрән тата ўйәрән әна парез ҹасалаттара.

Чирлә ёне кавлеме пәрләтә, чипер тәнә ҹөртөх урисене иле-илеме пусат, кәләткү чөтре, хай сасартаң ҹәре ўкет. Пүсне хыңчалла-ла ҹасалаттара пәрләтә, хыңчалла ҹасалаттара пәрләтә. Ҫавна пулла 4-5 ҹулти выльәх час-часах йывәрән пәрләтән, пәрләнән хыңчан, эрнәрән тата ўйәрән әна парез ҹасалаттара.

Юрамасть. Температура чакат, тирә тата хәл-хисем сивә. Ун пек чухне вәхәтра пулашу памасан әнене вилме пултара.

Ветеринари специалисчесем пыричен әнене нашатыр спирчле исплетнә үләмпа (вәрен пек ясва) са-тәрмалла та хулам ялала витмелле.

Специалистсем пырсан түрх ҹүлләнчен Эверс төкен ятарлә приборла сывләш ярасә. Үнччен

ХҮТЛӘХ

Юрә-кәвә тәнчице сывәх

Күс курманисен райони
обществин членесем
чөртлө ларәва пуханна.
Республикари общество
правленийенчен килнә
сырусемпел паллашна
хысцан «Музыка вәрттән-
ләхә» викторина ирт-
тернә.

Конкурса күс курман инвалидсene реабилитацилес программәп килешүллән ийрекленә. Пуцаруци – райони ачапа библиотекин ертсе пыракан специалисчә Галина Петрова.

Каласа хәвармалла, райони библиотека ёченесем сүсәр ынсан пурнажне хавхалану күрессипе ынсан тәрса тимлең. Вәсем хатәрлекен каласулем, конкурсем тәрлә сәлтава пулла инвалида тухисене чәннилек пуллашац.

Хальхинче те общество членесем музыка конкурсане хастар хутшанна, хайсем юрә-кәвә тәнчице ывәх пулнике кәтартнә. Чи маттурри – Енәши Любава Ивановна Нестерова. Н.П.Прохорована Л.В.Шариков иккәмешпе вицсәмәш вырәнсene иышанна. Вәсем «Ива» тулли мар яваплә обществан парисене тивәнчә.

Хамәр инф.

Тәл пулу иртнә

Инвалидсен райони общество тәршнипе иртнә
эрнере сүсәр ынсемпел тәл
пулу ийрекленә.

Унта Вәрнар районен прокурорен аслә помощникә Павел Кокорев, халәха социаллә хүттөвлөвле тивәттересипе тимлекен пай специалисчә Любовь Иванова, халәха социаллә пуллашупа тивәттерекен центр специалисчә Елена Виноградова хутшанна. Инвалида тухисем кирлә вырәнсene пандуссем, аслә әрүрисем валли канмалли вырәнсем үзүүшән, бордюрсем сүллә пулнишән паша хүттөвлөвле тивәттерен. Ватә ынсан район администрацийенче инвалидсеме ёслекен ятарлә юрист пулмаллине теланан.

Хамәр инф.

СУД ТЕНКЕЛӘ ҖИНЧЕ

Хәрәрәма вәлернәшән

Ләпкә күлләре шүйттансем нумай, течә. Көчән Кипекре пурнакан Альберт Федотов пиркиех каланә тейен ку сәмәхсене. «Пәхма ләпкә, шәпарт күрәнать, общестьлә вырәнсene тухса җүремест, анчах темле киревсәр ёс тума пултарать. Часах шәртланасылләнсек каяканскер, тәтәшах эрх ёсекенскер», – җакнашкан хаклав парасчә ёна пурнакан вырәнта. Вәл, ниңта ёслеменскер, пәрлә пурнан хәрәрәмән Р.Александрован уксисе тытәнса ынна. Эрх ёсмеләх җитет, мәншән ёслесе тар тәкмалла тенә пуль. Кунсерене пәрлә кәленчеле черкке ытамәнче ирттернә вәсем вәхәт.

Анчах җакан пек лару-тәрупа килешмән ын пулна – Р.Александрован хәрә

Н.Кузьмина. Вәл А.Федотов амашен шүчле харамырыла пурнаншан пәрмаях яланан. Иккәшән хүшшинче хиреүсем тәтәшах пулна.

Час-часах килсе амашне кил-хүчаләхра пуллашаканскер, Н.Кузьмина кәсалхи январен 17-мәшәнче тәван килне кәнтәрла иртсен ынна. Алака үсса кәнә телеке күрәкчеке күрәк: амашепе А.Федотов кәленчери сәмакуна самаях пушатма ёлкәрнә, ўсәр. Н.Кузьмина тарәхса арсынна амашепе «пенси укышиш кәна пурнатан» тесе ўпкелеме, ятлама тытәнна. Көчек арсынна хәрәрәм тытәсса ўкнә. Көтмән сөртөн А.Федотов сөтөн ынсаннан ынсаннан пулсан. «Хәбәк киле утса кайнә та, А.Федотов хәре хытак чикмен пуль тесе шүтләрәм», – ўлантарнә Р.Александрова судра.

Суд ларәвәнче А.Федотов Н.Кузьминаны вәлерес шүхшү пулманине калан. Анчах җәүпепе чиксен ынвара сурансем күме пултарнине нивушлә пәлмен-ши вәл? Вәрнар район сүчә ёна айәплә тесе ыншанна, тәхәр үзүүләхра иркәсөр хәварна.

Е.КОНСТАНТИНОВА,
Вәрнар район сүчән
председателә.

ынвәлә патне шәнкәравласа хәйне килсе илме ыйтна. Суранды ынвара пулнан хәрәрәм тәпәр күнне вилсе кайнә. Тәләнмелле, амашен чәри хәрәп пирки пачах та ыратман ахәртнөх – вәл хәрәхәне мәнле түйинле тә кәсәләнман, пырса та пәхман. «Хәбәк киле утса кайнә та, А.Федотов хәре хытак чикмен пуль тесе шүтләрәм», – ўлантарнә Р.Александрова судра.

Суд ларәвәнче А.Федотов Н.Кузьминаны вәлерес шүхшү пулманине калан. Анчах җәүпепе чиксен ынвара сурансем күме пултарнине нивушлә пәлмен-ши вәл? Вәрнар район сүчә ёна айәплә тесе ыншанна, тәхәр үзүүләхра иркәсөр хәварна.

Иккән пүләмлә туалет кирлех ёнтә, унан аләкесем таләкәпех үзә пулмалла. Вокзала юсакансен җакна молтанах шута илсе пәр пәчәрхе туалет туса хәвармалла пулна. Вокзал таврашә тесе пуллатчә.

В.ВОРОБЬЕВ.
Ураваш.

Хураңырмари Евгения Зиновьева ыншан та ёссәр лармасы, килхүчаләхәнче та, пахчинче та үнан яланах ийрке хүсделанаты.

Нимән та пытармасләр

Хаçат редакцине Шуркасси Ишек яләнчи К.Ивановран пәлхануллә ырыу килчә. Вәл район хаçачен страницисене пичетленекен криминаллә тематикаллә статьясене преступникен ячесене яр үсән ырманнишән ятлаты. Җак ытуу вулакана хытак паша хүттөвлөвле күрәнать – эпир хурав хатәрлөнө вәхәттра вәл үйиңчек тата тәпәр ырыу шәрчаласа яма ёлкәрнә.

ВУЛАКАНА ХУРАВЛАТПÄР

«Статьясене пәр хушамат та ык, ын ячесене сас паллине кәна кәтартнә. Мәнле вәрттәнләх пурши? Хаçат темшән пытарать вәсене?» – тенә автор ырыура.

Вулакана ләплантарма ваккатләр: хаçат та киревсәр ёс тәвакансене пытарас тәллев ык. Редакци Раççey Федерацийене ыншанна саккунсөн пәхәнса ёспенине кәна пәлтерет җака. Акә Раççey Федерацийен Конституцийен 49-мәш статьинче ырманнилә килешүллән пәр-пәр преступлени туншан айәпланакан ын тәлешпе суд ыншанәв паккунлә вәя көриччен эпир ёна айәплә тесе калаймасләр, җавапна хаçатра та үнан ятне-хушаматне ыраймасләр.

«Массаллә информаци хатәрсем җинчен» саккуннә 49-мәш статьипе килешүллән вара журналист гражданинән конституциллә прависене хисеплеме тивәс.

Киревсәр ёсем пулса иртни, вәсем тәрәх уголовлә е администривлә ёсем пулса, следстви мәнле ынни җинчен материалсем хаçатра прокуратурән, шалти ёсем пайен, РФ Чаваш Республикинчи Следстви комитетен Следстви управленийен район-

сем хушшинчи Ҫемәрлери пайен информацийесем тәрәх пичетленесчә, вәсендес официаллә ынсөн кәтартма ирк ык. Вәсендес, ҹанах та, саккуна пәхәнса, айәпланакан ын ячехүшамачесене кәтартмасләр. Енчен та суд ыншанәв пур, вәл саккунлә вәя көн-тәк «Суд тенкелә җинчен» рубрикәла тухакан статьясене, вулакан асәрханә пулә, следстви ёсченесем, судьясем преступникен хушамачесене та асанац.

Ырыу автор: «Прокурор ыннисем ятсөнен кәтартмасан, сирән вәсендесен ыйтмалла пек туйнаны», – тет. Анчах прокуратура ёсченесем, полици сотрудникесем редакцияне информаци тивәттерес ийрекене пәрремеш кун мар пәлесчә пулә – та ийрекене саккунпа ырмеплетнә.

Тәпәр тесен, хаçат та тәллев үтәрү сүлтән пәрәннә ынна ятне-хушаматне, хәш ялта-урамра, мицемеш ыртта-хүттөртөртеп танлаштараси» мар пулә, чи малтанах – киревсәр ёс тәвакан җавапран хәтәлайманнине кәтартаси, ийреке хурален органесене преступленисөн асәрхаттарма пулшасси, җак тәсләхсөн ыттисемшән вәрентүллә пулчар тени.

■ Ахрәм:
«Бесхозность приучает к бескультурью»

Туалет кирлех

Раççeyи чылай хулара – Ленинградра, Высоцка, Архангельска, Москава, Хусанта, Ульяновска, Кустанайра, Петропавловска, Кокчетавра, Уфара, Челябинска, Екатеринбургра, Новосибирска, Владивостокра, Абаканта, Уссурийска – пулма түр килнә мана. Пуринче та чукун ын вокзаленче ын сүрекенесем валли туалет пур.

Пирен Вәрнар вокзаленче вара урамра пур туалета юсав вәхәттене пәсса хүчәс. Нушапа ышталанса ырекенесем вара ынвәс, юпа, ыртта стени үзүнне «шәварац» тата ытте.

Иккән пүләмлә туалет кирлех ёнтә, унан аләкесем таләкәпех үзә пулмалла. Вокзала юсакансен җакна молтанах шута илсе пәр пәчәрхе туалет туса хәвармалла пулна. Вокзал таврашә тесе пуллатчә.

В.ВОРОБЬЕВ.
Ураваш.

РЕПОРТАЖ

Тамак таврашәнче

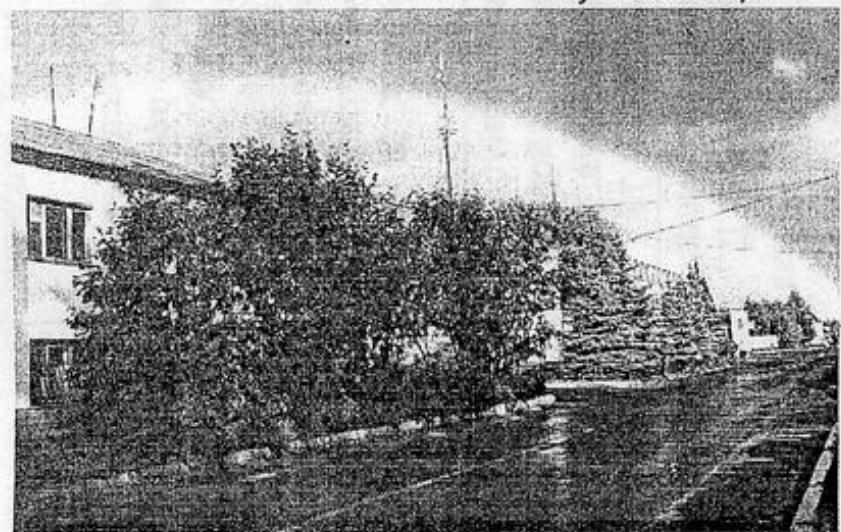
Чир-чөре тәпчене хүшара
Пётем ышчикре шыра-шыра,
Ҫавранам-ха, терәм, пәреххут,
Тамак үләпне пәр вицә хут.
Вәрсесе ларать хура хурале.
Пашалла тәрать хаяр хурале.
Ак чамтарчәс тамак саватне
Шрафниксен чөртлө ушкәнне.
Ячесе кусем – вәт тамаша!
Урмашла-мыскаралла ташша.
Пәс явса, ытакланса сикесчә,
Сывлыша чыкисемпел сәкесчә!
Хурантан писсе тухисене
Кюшүа сыптарса ырет микстура.
Пәссице тәксе пәс хүшшине
Явала ынса илсе чуп түрә.
Түпемре элита ёсеке ларна.
Вәл кунта унченхиллех асать.
Маларах Винокура кәларна,
Петрән театрә алхасать!
«Санашкал сүсленчеке кәтмәнчә.
Кам эс: ельциноид? либерал?
Пропускәр курмашан та кәртмәсчә», –
Шәкелчес мана хаяр хурал.
Вәл та, ку та мар-ха, текелетәп.
Выртна май ютра, пульницара,
Шүхаша та килчә, тәләкесе та –
Данте аса килчә-ске, ара...
«Эс, тен, вәр-хурах?»
Көрсем, тархасшан!
Бандитсемшән җакна спецхуран.
Хурахсем кунта та ҹаратасшан.
Сыхланатләр арантан аран.
Эс, тен, ын ҹиенчә?
Путсөр килләр?
Листьева тәп түрән?
Рохлина?..
Хәвәр та вилетәп. Киләр. Килә!
Килә пирен тәпсөр хурана.
Тен, прихватизатор?
Сәмсөр рейдер?
ОМОНна ыретәр пулә-ха.
Янтины ҹес әмсанма пәләтәр?
Есес ҳәвараттара халәх.
«Оборотень» йәхәнчен мар-и?
Казино әңтә миңе тытап?»
Күрәнать-кесе ку аппа марри:
Хырәм үзүү... Сәнәм та хыткан...
«Вязточник?»
Чиновник-ха, эпин!
Хыснана тәнчаха үзүү...
Малтанах үкән илсе пин-пин,
Халь мөлүөнлә долларсем тәватар.
Ма сире ырттех ҹапмасы аса!
Хәть кунта тараймәр таңкран». –
«Йәншаштан, – терәм хуралса. –
Эп пачах та үрәхла ыышран.
Сан патра та виц-тәватар парти
Пәр ыышра та үзүү...
Тавлашац: кам кама хәпартә?
Властириен кунта та ыл та ҹу.
Тав, хуралса,

тиркесе ятлары:
Тамака лекме эп тивәс мар.
Палласа кунтисене, мәнтаран,
Хәптеререм та пуль-ши, каçар!». Эх, мән чухлә сутанчак, сүең, Хывса пене та маскисене, Ватанасыр, иркәнлән сикесчә, Тамак та чараймә кусене. «Эс иртнә ѡмәртән иккен, – Тәләнет чөр тамак ертүсі. – Эс аппа Совет өршүвәнчен. Ют ҹертепе ыттесе ырт, мучи. Телесе, сана та (хәптере!) Пайсәр ҳәварман шали-вали. Ху пәләтәп: Раççeyре, ырттех, Телетамак пур сире валли. Ҫирәм ын чөр мәшкәл әсәнчә. Ваттисем, түсептәр-ха ҹаплах...» Кам қана кулмасы-ши – ай, тәнчә! – Ҫентерүе ҳаләхран. Ҫапах Үйрайсасын чынләх-чана, Тамак тарншаха ыртта-ха. Телетамак илмесен чуна, Ҫавартса, тен, кайес ҹатмаха... Шупашкар. ХПКБ. 9-мәш хут. 8-мәш палата. Августан 14-мәш.

М.ЯМАНДАЙ.

Пулас пăхаттир.

Сумăр хысçан...

С.ЧИКМЯКОВА фотозючесем.

РЕКЛАМА**ОБЪЯВЛЕНИЯ**

9903. Утер. диплом Е №778713, выдан. ПУ №29 п. Вурнары от 30 июня 2007 года на имя Куракова Евгения Валерьевича, считать недействительным.

ТС «Бакалейка» ТРЕБУЕТСЯ водитель на а/м УАЗ, 6-тидневный рабочий день. З/п на испытательном сроке 250 руб. в день. Устройство по ТК. Т.89876650036.

**ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА
НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ**

короткие сроки
качественно, недорого
T - 8-917-659-47-01

скидки
до 30%

**ООО «Абызово»
ПРИНИМАЕТ НА РА-
БОТУ** операторов и рабочих. Оплата своевременная. Соцпакет. Т.89176610525.

ЗАО «Марийский завод силикатного кирпича» предлагает
ЛУЧШЕЕ РЕШЕНИЕ ДЛЯ ЗАСТРОЙЩИКА

- ◆ Кирпич силикатный рядовой полуторный – 7 руб. 49 коп. за шт.;
- ◆ Кирпич силикатный желтый лицевой полуторный – 12 руб. 59 коп. за шт.;
- ◆ Газосиликатные блоки – 3100 руб. за 1 м³.

Адрес: РМЭ, Медведевский район, п. Силикатный, ул. Мира, 1. Тел.: 8(8362) 53-67-34 – отдел сбыта, 8(8362)53-68-54 – приемная. Представительство: РМЭ, г. Йошкар-Ола, ул. Льва Толстого, 45, оф. 3. Тел. 8(8362) 46-99-98. Сайт: WWW.ZAO-MZSK.RU Электронный адрес: kirkich2004@pochta.ru

ООО «ВолгоВятСтройЗаказчик» и администрация Вурнарского муниципального района Чувашской Республики информируют население района, землепользователей, землевладельцев, арендаторов земельных участков и иных лиц, интересы которых могут быть затронуты, о намерении ОАО «Вымпел-Коммуникации» построить «Волоконно-оптическую линию связи (ВОЛС) «Ядрин-Канаш-Шутнебоси» и отводы к БС в Республике Чувашия» на участках:

1. «Муфта RUM2140045-RUN2140045 (Калинино);
2. «Муфта RUM2160012-RUN2160012 (Абызово);
3. «Муфта RUM2160055-RUN2160055 (Вурнары-2, К.Маркса, д.54);
4. «Муфта RUM2140018-RUN2140018 (Вурнары-3, Ленина, д.73);

на территории Вурнарского района, а также извещает о возможном (предстоящем) предоставлении администрацией муниципального образования земельных участков для строительства объекта.

Заказчик: Открытое акционерное общество «Вымпел-Коммуникации». Исполнитель по оформлению правоустанавливающих и разрешительных документов на линию связи: ООО «ВолгоВятСтройЗаказчик».

Предложения и возражения принимаются в письменном виде в ООО «ВолгоВятСтройЗаказчик» по адресу: 603001, г. Нижний Новгород, ул. Черниговская, д. 11, тел. 8(831)437-10-10 (доб. 266), или в администрации Вурнарского муниципального района Чувашской Республики по адресу: 429220, Чувашская Республика, Вурнарский район, п. Вурнары, ул. Советская, д. 20, тел.: 8(83537) 2-52-04.

Главный редактор
АУ ЧР «Редакция Вурнарской районной газеты
«Сентерү сүлө» («Путь победы») – В.В.НИКОЛАЕВ.

Учредители – Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела ЧР, АУ ЧР «Редакция Вурнарской районной газеты «Сентерү сүлө». Газета зарегистрирована Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Чувашской Республике – Чувашия, свид. ПИ № 21-00106 ТУ от 23 июня 2010 года.

НАШИ АДРЕСА: 429220, Чувашия, п. Вурнары, ул. Советская, д. 15, 2-й этаж; пер. Коммунальный, 4.

НАШИ ТЕЛЕФОНЫ: главный редактор – 2-52-30, отделы: сельской жизни; экономики и правовой жизни; рекламы – 2-52-57, бухгалтерия – 2-55-57, типография – 2-59-40.

Ответственность за точность приведенных фактов, опубликованных в газете, несет авторы, рекламодатели. Рукописи не рецензируются, не возвращаются. Материалы на правах рекламы публикуются под знаком ®

Индекс издания 54813. Печать офсетная. Объем 1 п.л. Тираж 3814 экз. Заказ 456.

Сентерү сүлө**Паспорта СССР подлежат обмену**

Поэтапная замена паспорта гражданина СССР образца 1974 года на паспорт гражданина Российской Федерации завершена 1 июля 2004 года. Однако, некоторые граждане по тем или иным причинам до сих пор не обменяли паспорт СССР на паспорт гражданина Российской Федерации. Причины бывают различные.

Это и невозможность личной явки в структурные подразделения органов ФМС России гражданина для замены паспорта СССР, выезда граждан за пределы Российской Федерации, наконец, безразличие к замене документов. Все это условно можно отнести к социальным причинам или мотивам. Среди данной категории граждан есть еще те, кто по религиозным убеждениям (мотивам) отказываются от замены паспорта СССР на паспорт гражданина Российской Федерации.

Данная категория граждан утверждает, что в паспорте гражданина Российской Федерации заполняется личный код и в орнаментальном оформлении нумерации страниц паспорта содержится число 666.

Паспорт гражданина Российской Федерации содержит реквизиты и графы, соответствующие описанию бланка паспорта гражданина Российской Федерации, утвержденному постановлением Правительства Российской Федерации от 08.07.1997 г. № 828 «Об утверждении Положения о паспорте гражданина Российской Федерации, образца бланка и описания паспорта гражданина Российской Федерации», в том числе графу «личный код».

В соответствии с требованиями Административного регламента, утвержденного приказом ФМС России от 7 декабря 2009 г. № 339, реквизит

«личный код», указанный на второй странице бланка паспорта, не заполняется. На пятой, седьмой, девятой, одиннадцатой, тринадцатой, пятнадцатой и девятнадцатой страницах печатается выполненное стилизованными буквами в орнаментальном оформлении слово «Россия», 14 из 20-ти страниц паспорта имеет нумерацию в орнаментальном оформлении, продублированную в центре страницы в фоновой сетке. В данном орнаменте сочетание цифр «666» не усматривается.

Управление Федеральной миграционной службы по Чувашской Республике обращается к гражданам, проживающим на территории республики и использующим в качестве документа, удостоверяющего личность, паспорт образца 1974 г. (СССР), своевременно не заменившим его, с рекомендацией проявить сознательность и обменять данные паспорта на паспорта гражданина Российской Федерации.

Замена паспортов гражданам Российской Федерации на основании паспорта гражданина СССР образца 1974 года производится территориальными подразделениями Управления федеральной миграционной службы по Чувашской Республике по месту жительства, месту пребывания или по месту обращения гражданина. Выдача паспортов гражданина Российской Федерации на основании паспорта гражданина СССР образца 1974 г. осуществляется без привлечения к административной ответственности лица, желающего произвести обмен, кроме случаев, предусмотренных законодательством Российской Федерации.

Е.ВОЛКОВ,
инспектор ТП УФМС России по ЧР
в Вурнарском районе.

РЕКЛАМА**ОБЪЯВЛЕНИЯ****РЕКЛАМА**

9905. Немецкие пластиковые окна по цене обычных. Скидка 30 %. Всем москитные сетки в подарок. Т.89196537950. 2-1

УСЛУГИ

9838. Рытье колодцев. Доставка ж/б колец. Т.89033570865. 10-3

9846. Электрик. Т:89523123884, 89278519644. 3-3

9460. Юрист. Т.89196582252. 20-11

9565. Спутник. антенны Триколор. 3000 руб. – 20 каналов, 7000 руб. – 110 каналов. Т.8-906-385-29-30. 20-11

**Магазин-салон
ГАЗОВЫЕ
ТЕХНОЛОГИИ**

п. Кугеси, ул. Шоссейная, 13
тел. 8-987-668-04-83

**ГАЗОВЫЕ КОТЛЫ, КОЛОНКИ
ПЛИТЫ (газ-контроль)**

Разработано совместно ОАО «ГАЗПРОМ-РЕГИОНГАЗ» и ОАО НИИ «ТУПРОГАЗ» специально для Российских условий эксплуатации

ГАЗОВЫЕ КОТЛЫ: SIBERIA, ОЧАГ

Выполнением: проекты газификации, квалифицированный монтаж

Доставка и установка плиты - БЕСПЛАТНО, рассрочка оплаты

Котлы МарК – безупречное качество, гарантия 30 месяцев.

ИП ФЕДОРОВ А.В. предлагает населению следующую продукцию:

1. Сахар свекольный, новый урожай – 25 руб. 50 коп. за 1 кг (50 кг – 1275 руб.);
2. Мука в/с (ГОСТ), новый урожай (50 кг – 500 руб.);
3. Мука 1 сорт (ГОСТ), новый урожай (50 кг – 475 руб.);
4. Отруби пшеничные в таре – 3 руб. 50 коп. за 1 кг;
5. Пшеница в таре – 4 руб. 50 коп. за 1 кг;
6. Ячмень в таре – 4 руб. 50 коп. за 1 кг.

Обращаться по адресу: ул. Советская, 1 или по тел.: 89278410329, 89278681631. А также аналогичный товар и многие другие продукты вы можете приобрести в магазине ИП Федорова А.В. в с. Калинино по ул. Калинина, д. 10 (Канашский поворот). Качество гарантировано!

ПОДАЧА

9882. 1-ком. кв-ру, 33,5 м², имеется балкон, телефон. 3/3 эт., ул. К.Маркса, 8, кв. 9. Цена 650 тыс. руб. Торг. Т.: 89105167145, (848431) 3-01-18. 4-2

9874. Срочно комнату. Недорого. Т.89373850165. 4-2

9865. ВАЗ-21099, 2002 г.в., цв. темно-зеленый, пробег 116 тыс. км, инжектор, сигнализация, музыка, обработка, нагрев перед. сидений, в хор. сост. Т.89613455156. 2-2

9869. 3-хком. кв-ру, 4 этаж, цена договорная. Т.89278474677. 2-2

9773. Комнату, 18 м². Т.89196722500.

9817. Кирпичи всех марок, произв. г. Чебоксары, Нижний Новгород; шифер, цемент, песок, гравомасса. Доставка. Отчетные документы. Выгрузка. Т.89051982559. 6-4

9574. Кирпичи всех марок, керамзитные блоки, гравомассу, цемент, шифер. Т.89278433007. 10-10

9112. Гравомассу, щебень, керамзит, бетон, песок. Доставка до 30 тонн за рейс. Скидки. Т.89276687015. 26-25

9911. ВАЗ-21154, 2008 г.в., цв. рега-

та, люкс, вложений не требует. Торг при осмотре. Т.89613404744.

9904. Прицеп для мотоблока. Т.89061345391.

9901. 3-хком. кв-ру. Т.89196593496. 6-1

9899. Колодезные кольца диаметром 1,0 м, 0,7 м, 0,53 м. Крышки, днища. Доставка. Т.89093031850. 9-1

9897, 9899. 1-ком. кв-ру с индивидуальным отоплением, в центре поселка 39,62 м². Т.89279939678.

9891. Дом в д. Агиши, ул. Южная, д. 1. Т.89063830057. 4-1

9890. 3-хком. кв-ру. Т.89626002468.

9888. Картофелекопалку однорядную. Т.89061363644.

9885. Телегу конную, сбруи. Цена договорная. Т.89053414585.

9887. 2-хком. кв-ру. Недорого. Т.89063840880. 2-1

9889. 3-хком. кв-ру. Т.89278484746.

9910. Колодезные кольца. Бурение. Т.89278433007. 10-1

9915. Нетель. Т.89030669461.

Учителя-ветераны и бывшие ученики Вурнарской СОШ №2 выражают глубокое соболезнование учителю-пенсионеру Андреевой Нине Лаврентьевне по поводу смерти мужа

**АНДРЕЕВА
Павла Илларионовича.**

Сентерү сүлө (Путь победы)

Газета выходит на чувашском языке два раза в неделю – по средам и субботам. Время подписания в печать – 15 ч. 30 мин. По графику – 16 ч.